

Bruselj, 11. julij 2025
(OR. en)

11518/25

EF 239
ECOFIN 987
DELECT 98

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	3. julij 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	C(2025) 4338 final
Zadeva:	DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... z dne 3.7.2025 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo pogoje za ocenjevanje pomembnosti razširitev in sprememb uporabe alternativnih notranjih modelov ter sprememb podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2025) 4338 final.

Priloga: C(2025) 4338 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 3.7.2025
C(2025) 4338 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 3.7.2025

o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo pogoje za ocenjevanje pomembnosti razširitev in sprememb uporabe alternativnih notranjih modelov ter sprememb podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE DELEGIRANEGA AKTA

Komisija je s členom 325az(8) Uredbe (EU) št. 575/2013 (v nadaljnjem besedilu: Uredba) pooblaščen, da po predložitvi osnutka standardov s strani Evropskega bančnega organa (EBA) in v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1093/2010 sprejme delegirane akte, ki določajo pogoje za ocenjevanje pomembnosti razširitev in sprememb uporabe alternativnih notranjih modelov ter sprememb podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, iz člena 325bc Uredbe.

V skladu s členom 10(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi EBA Komisija v treh mesecih po prejemu osnutka standardov odloči, ali bo predloženi osnutek potrdila. Komisija lahko, če je to v interesu Unije, osnutek standardov potrdi samo delno ali s spremembami, pri čemer upošteva poseben postopek, določen v navedenih členih.

2. POSVETOVANJA PRED SPREJETJEM AKTA

EBA je v skladu s tretjim pododstavkom člena 10(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010 opravil javno posvetovanje o osnutku tehničnih standardov, ki ga je Komisiji predložil v skladu s členom 325az(8) Uredbe (EU) št. 575/2013 (v nadaljnjem besedilu: Uredba). Javno posvetovanje se je začelo 29. novembra 2023, končalo pa se je 29. februarja 2024. Poleg tega je EBA za nasvet o osnutku zaprosil interesno skupino za bančništvo, ustanovljeno v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1093/2010. Skupaj z osnutkom tehničnih standardov je predložil tudi pojasnilo, kako je rezultate teh posvetovanj upošteval pri pripravi končnega osnutka tehničnih standardov, predloženega Komisiji.

EBA je skupaj z osnutkom tehničnih standardov in v skladu s členom 10(1), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 1093/2010 Komisiji predložil oceno učinka, vključno z analizo stroškov in koristi, povezanih z osnutkom tehničnih standardov, predloženim Komisiji. Ta analiza je na voljo na <https://www.eba.europa.eu/legacy/regulation-and-policy/regulatory-activities/market-counterparty-and-cva-risk/regulatory-5>, strani 38–45 končnega poročila o osnutku tehničnih standardov.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANEGA AKTA

Končni osnutek tehničnih standardov določa pogoje za ocenjevanje pomembnosti razširitev in sprememb uporabe alternativnih notranjih modelov ter sprememb podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje. V skladu s členom 325az(8) Uredbe (EU) št. 575/2013 končni osnutek tehničnih standardov razlikuje med pomembnimi razširitvami in spremembami, ki jihodobrijo pristojni organi, ter nepomembnimi razširitvami in spremembami, o katerih je treba pristojne organe uradno obvestiti štiri tedne vnaprej. Druga kategorija je nadalje razdeljena na dve podkategoriji: razširitve in spremembe, ki se sporočijo v uradnem obvestilu z dodatnimi informacijami, ter razširitve in spremembe, ki se sporočijo v uradnem obvestilu z osnovnimi informacijami.

Končni osnutek tehničnih standardov določa kombinacijo kvalitativnih in kvantitativnih pogojev, ki se uporabljajo za kategorizacijo razširitev in sprememb modelov v ustrezne kategorije oziroma podkategorije. Namen kvantitativnih pogojev je zlasti oceniti učinek razširitve ali spremembe na splošne kapitalske zahteve na podlagi alternativnih notranjih modelov in na njihove sestavine (mera tveganja pričakovanega primanjkljaja, mera tveganja za stresni scenarij in kapitalska zahteva za tveganje neplačila) pred načrtovano razširitvijo ali

spremembo in po njej. Poleg tega se za spremembe podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, ki ga izbere institucija, oceni tudi učinek spremembe na količnik PES_t^{RC} / PES_t^{FC} .

Končni osnutek tehničnih standardov vključuje tudi vodilna načela, ki bi jih morale institucije upoštevati pri postopku kategorizacije, določbe o izvajanju razširitev in sprememb ter zahteve glede dokumentacije.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 3.7.2025

o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo pogoje za ocenjevanje pomembnosti razširitev in sprememb uporabe alternativnih notranjih modelov ter sprememb podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012¹ ter zlasti člena 325az(8), prvi pododstavek, točka (a), in tretji pododstavek, Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ali institucije od svojih pristojnih organov pridobijo dovoljenje za uporabo pristopa alternativnih notranjih modelov iz naslova IV, poglavje 1b, Uredbe (EU) št. 575/2013, je odvisno od tega, ali navedene institucije izpolnjujejo zahteve iz dela 3, naslov IV, poglavje 1b, navedene uredbe, vključno z zahtevami glede metod, procesov, kontrol, zbiranja podatkov, organizacije enote za nadzor tveganj in funkcije notranje validacije ter informacijskih sistemov. Institucije lahko v skladu s členom 325az(7) Uredbe (EU) št. 575/2013 spremenijo metode, procese, kontrole, zbiranje podatkov, organizacijo enote za nadzor tveganj in funkcije notranje validacije ter informacijske sisteme, kot so jih odobrili njihovi pristojni organi, če je bil njihov pristojni organ o takih spremembah uradno obveščen ali jih je odobril, odvisno od narave sprememb. To velja tudi za spremembe, ki jih sproži uporaba regulativnih zahtev, kadar te spremembe vključujejo uporabo metod ali pristopov, ki niso zajete v obstoječem dovoljenju pristojnega organa.
- (2) Izbira podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, iz člena 325bc(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 je del odobrenega in dokumentiranega sklopa notranjih politik in postopkov institucije. Kadar institucija spremeni svoje politike in postopke v zvezi z izbiro dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, bi moral pristojni organ navedeno spremembo odobriti ali biti o njej uradno obveščen, saj to pomeni spremembo pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje. Nasprotno pa se spremembe sestave seznama dejavnikov tveganja, vključenih v podniz dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, iz člena 325bc(2) navedene uredbe, ki se izvedejo v odobrenih politikah in postopkih, tudi v primeru zmanjšanja razpoložljivosti podatkov, ne bi smele šteti za spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije.

¹ UL L 176, 27.6.2013, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

- (3) Dovoljenje pristojnega organa se nanaša na metode, procese, kontrole, zbiranje podatkov in informacijske sisteme pristopa alternativnih notranjih modelov. Zato se od institucij ne bi smelo zahtevati, da svoj pristojni organ uradno obvestijo o potekajočih uskladjitvah alternativnih notranjih modelov, ki jih uporabljajo, z uporabljenimi viri podatkov, o popravkih napak ali o manjših prilagoditvah, ki so potrebne za vsakodnevno vzdrževanje modelov in se izvajajo v okviru že odobrenih metod, procesov, kontrol, zbiranja podatkov in informacijskih sistemov ter se ustrezno evidentirajo.
- (4) Razširitve in spremembe uporabe alternativnih notranjih modelov ali spremembe podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, bi bilo treba na podlagi kvalitativnih in kvantitativnih meril razvrstiti kot „pomembne“, kar pomeni, da potrebujejo predhodno dovoljenje pristojnih organov, ali kot „nepomembne“, kar pomeni, da je treba o njih uradno obvestiti pristojne organe. Nekatere razširitve in spremembe, vključno z organizacijskimi spremembami, spremembami notranjih postopkov ali spremembami postopka upravljanja tveganj, morda nimajo neposrednega kvantitativnega učinka na alternativne notranje modele, lahko pa vplivajo na točnost, zanesljivost in uporabo alternativnega notranjega modela. V navedenih primerih bi morale institucije in pristojni organi zaradi težav pri določanju kvantitativnega učinka za oceno pomembnosti teh sprememb uporabiti samo kvalitativna merila.
- (5) Da se zagotovi preudaren pristop in pristojnim organom omogoči pregled razširitev in sprememb uporabe alternativnih notranjih modelov ali sprememb podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, preden se izvedejo, bi morale institucije o takih nepomembnih razširitvah in spremembah vsaj štiri tedne pred izvedbo uradno obvestiti svoj pristojni organ. Vendar se ta rok za uradno obvestilo ne bi smel uporabljati v primerih, ko institucije ne izpolnjujejo pogoja iz člena 325bc(2), točka (a), Uredbe (EU) št. 575/2013. V takih primerih bi morale imeti institucije možnost, da sprejmejo takojšnje ukrepe za ponovno zagotovitev skladnosti z regulativnimi zahtevami, vendar bi morale pred izvedbo te spremembe tudi ustrezno in nemudoma uradno obvestiti pristojne organe.
- (6) Pristojni organi lahko razširitve in spremembe uporabe alternativnih notranjih modelov ter spremembe podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, pregledajo le, če od zadevnih institucij prejmejo vse informacije, potrebne za tak pregled. Zato je treba določiti vsebino informacij, ki jih morajo institucije zagotoviti za ta namen.
- (7) Kvantitativna merila in z njimi povezani pragovi, ki se uporabljajo za opredelitev pomembnih sprememb in razširitev, bi morali biti zasnovani tako, da upoštevajo vpliv na nekatere relevantne vrednosti tveganja in na skupne kapitalske zahteve za tržno tveganje. Da bi olajšali izračun teh kvantitativnih meril in zagotovili kar najbolj informativne rezultate, bi bilo treba upoštevati le najnovejše vrednosti tveganja.
- (8) Za upoštevanje učinka možnih velikih sprememb pozicij v trgovalni knjigi, ki se običajno dogajajo dnevno, bi morale institucije izračunati zahtevane vrednosti tveganja na podlagi obdobja opazovanja, ki traja 15 zaporednih delovnih dni, in ne na podlagi enega samega trenutka. Da bi ocena, ali so spremembe uporabe alternativnih notranjih modelov in spremembe podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, pomembne, vključevala določeno stopnjo sorazmernosti, pa bi morale za to obdobje opazovanja 15 zaporednih delovnih dni veljati izjeme, kadar je ocenjeni kvantitativni učinek na prvi datum testiranja zelo majhen in kadar se domneva, da

kvantitativni pragovi v navedenem obdobju 15 zaporednih delovnih dni ne bodo preseženi.

- (9) Pristojni organi od institucij ne bi smeli zahtevati, da izračunajo zahtevane vrednosti tveganja, ko institucijam izdajo začetno dovoljenje za izračun kapitalskih zahtev z uporabo alternativnih notranjih modelov. Vendar bi morale institucije, kadar razširijo ali spremenijo svoje alternativne notranje modele in spremenijo podniz dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, izračunati zahtevane vrednosti tveganja, da utemeljijo in podprejo oceno pomembnosti teh sprememb in razširitev.
- (10) Za zagotovitev, da pristojni organi v vsakem trenutku sprejmejo ustrezne nadzorniške ukrepe v zvezi z razširitvami in spremembami alternativnih notranjih modelov ter spremembami pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije, bi bilo treba skupino povezanih razširitev ali sprememb alternativnega notranjega modela, o katerih institucija pristojne organe uradno obvesti ločeno, obravnavati kot eno samo razširitev ali spremembo. V takem primeru bi morali pristojni organi oceniti, ali so razširitve in spremembe uporabe alternativnih notranjih modelov pomembne na ravni te ene same razširitve ali spremembe.
- (11) Ta uredba temelji na osnutku regulativnih tehničnih standardov, ki ga je Komisiji predložil Evropski bančni organ.
- (12) Evropski bančni organ je opravil odprta javna posvetovanja o osnutku regulativnih tehničnih standardov, na katerem temelji ta uredba, analiziral morebitne povezane stroške in koristi ter zaprosil za nasvet interesno skupino za bančništvo, ustanovljeno v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta² –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE 1

POGOJI ZA OCENJEVANJE POMEMBNOSTI RAZŠIRITEV IN SPREMEMB UPORABE ALTERNATIVNIH NOTRANJIH MODELOV

Člen 1

Kategorije razširitev in sprememb uporabe alternativnih notranjih modelov

1. Institucije razširitve in spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov razvrstijo v eno od naslednjih kategorij:
 - (a) pomembne razširitve in spremembe uporabe alternativnih notranjih modelov, opredeljene v skladu s členom 2(1) in (2), za katere je potrebno dovoljenje pristojnih organov;
 - (b) nepomembne razširitve in spremembe uporabe alternativnih notranjih modelov, o katerih je treba uradno obvestiti pristojne organe.
2. Institucije nepomembne razširitve in spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov iz odstavka 1, točka (b), razvrstijo v eno od naslednjih podkategorij:

² Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

- (a) razširitve in spremembe, opredeljene v skladu s členom 3(1) in (2), za katere je potrebno uradno obvestilo z dodatnimi informacijami;
- (b) razširitve in spremembe, za katere je potrebno uradno obvestilo z osnovnimi informacijami.

Člen 2

Pomembne spremembe in pomembne razširitve uporabe alternativnih notranjih modelov

1. Institucije spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov razvrstijo kot pomembne, kot je navedeno v členu 1(1), točka (a), kadar te spremembe izpolnjujejo katerega koli od naslednjih pogojev:

- (a) izpolnjujejo katero koli od kvalitativnih meril iz dela I Priloge;
- (b) povzročijo spremembo katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz odstavka 4, ki se šteje za relevantno v skladu z odstavkom 5, pri čemer je sprememba, kot se izračuna za prvi delovni dan testiranja učinka spremembe, enaka ali večja od 1 % v absolutnem smislu in ima za posledico kar koli od naslednjega:
 - (i) povečanje naslednje vsote, ki je enako ali večje od 15 % v absolutnem smislu:

$$S_{IMA} = Rn_1 \cdot m_c + Rn_2 + Rn_3$$

pri čemer so Rn_1 , Rn_2 oziroma Rn_3 vrednosti tveganja iz odstavka 4 tega člena, m_c pa je multiplikator iz člena 325ba(1), točka (b)(i), Uredbe (EU) št. 575/2013;

- (ii) zmanjšanje vsote S_{IMA} iz točke (b)(i) tega odstavka za 10 % ali več v absolutnem smislu;
 - (iii) povečanje katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz odstavka 4, ki se šteje za relevantno v skladu z odstavkom 5, pri čemer je povečanje enako ali večje od 20 % v absolutnem smislu;
 - (iv) zmanjšanje katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz točke (b)(iii) tega odstavka, ki je enako ali večje od 15 % v absolutnem smislu.
2. Institucije razširitve uporabe svojih alternativnih notranjih modelov razvrstijo kot pomembne, kot je navedeno v členu 1(1), točka (a), kadar te razširitve izpolnjujejo katerega koli od naslednjih pogojev:
 - (a) izpolnjujejo katero koli od kvalitativnih meril iz dela I Priloge;
 - (b) povzročijo spremembo katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz odstavka 4, ki se šteje za relevantno v skladu z odstavkom 5, pri čemer je sprememba, kot se izračuna za prvi delovni dan testiranja učinka razširitve, enaka ali večja od 1 % v absolutnem smislu in ima za posledico kar koli od naslednjega:
 - (i) spremembo vsote S_{IMA} iz odstavka 1, točka (b)(i), ki je enaka ali večja od 10 % v absolutnem smislu;
 - (ii) spremembo katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz odstavka 4, ki se šteje za relevantno v skladu z odstavkom 5, pri čemer je sprememba enaka ali večja od 15 % v absolutnem smislu.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 institucije ne razvrstijo kot pomembne razširitev in sprememb uporabe svojih alternativnih notranjih modelov, ki jih je zahteval njihov pristojni organ.
4. Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b), in odstavka 2, točka (b), izpolnjeni, institucije upoštevajo naslednje vrednosti tveganja Rn_i :
 - (a) Rn_1 , tj. mero tveganja pričakovanega primanjkljaja institucije iz prejšnjega dne (ES_{t-1}) iz člena 325ba(1), točka (a)(i), Uredbe (EU) št. 575/2013 za portfelj vseh pozicij iz odstavka 10 tega člena;
 - (a) Rn_2 , tj. mero tveganja za stresni scenarij institucije iz prejšnjega dne (SS_{t-1}) iz člena 325ba(1), točka (a)(ii), Uredbe (EU) št. 575/2013 za portfelj vseh pozicij iz odstavka 10 tega člena;
 - (b) Rn_3 , tj. zadnje kapitalske zahteve za tveganje neplačila iz člena 325ba(2), točka (a), Uredbe (EU) št. 575/2013 za portfelj vseh pozicij iz odstavka 10 tega člena.
5. Institucije upoštevajo vrednost tveganja Rn_i iz odstavka 4 kot relevantno, če ta vrednost tveganja izpolnjuje vse naslednje pogoje:
 - (a) na najmanj en dan v obdobju iz odstavka 9:

$$\frac{Rn_i}{S_{IMA}} > 5\%$$
 - (b) na prvi delovni dan testiranja učinka razširitve ali spremembe:

$$\frac{Rn_i}{S_{IMA}} > 1\%$$

pri čemer je S_{IMA} vsota iz odstavka 1, točka (b)(i).

Institucije preverijo pogoje iz prvega pododstavka ob upoštevanju razširitve ali spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov in brez njenega upoštevanja.
6. Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b)(i) ali (b)(iii), izpolnjeni, institucije določijo učinek spremembe na uporabo svojih alternativnih notranjih modelov tako, da upoštevajo največje povečanje, v absolutnem smislu, količnikov iz odstavka 7 oziroma 8 v obdobju iz odstavka 9.

Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b)(ii) ali (b)(iv), izpolnjeni, institucije določijo učinek spremembe na uporabo svojih alternativnih notranjih modelov tako, da upoštevajo največje zmanjšanje, v absolutnem smislu, količnikov iz odstavka 7 oziroma 8 v obdobju iz odstavka 9.

Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 2, točka (b)(i) ali (b)(ii), izpolnjeni, institucije določijo učinek razširitve na uporabo svojih alternativnih notranjih modelov tako, da upoštevajo največjo spremembo, v absolutnem smislu, količnikov iz odstavka 7 oziroma 8 v obdobju iz odstavka 9.
7. Institucije izračunajo količnik, ki se uporabi za oceno, ali so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1, točki (b)(i) in (ii), ali odstavka 2, točka (b)(i), na naslednji način:
 - (a) števec je razlika med vsoto S_{IMA} iz odstavka 1, točka (b)(i), ob upoštevanju in brez upoštevanja razširitve ali spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov;

- (b) imenovalec je vsota S_{IMA} iz odstavka 1, točka (b)(i), brez upoštevanja razširitve ali spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov.
8. Institucije izračunajo količnik, ki se uporabi za oceno, ali so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1, točki (b)(iii) in (iv), in odstavka 2, točka (b)(ii), na naslednji način:
- (a) števec je razlika med relevantno vrednostjo tveganja Rn_i iz odstavka 4 ob upoštevanju in brez upoštevanja razširitve ali spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov;
- (b) imenovalec je relevantna vrednost tveganja Rn_i iz odstavka 4 brez upoštevanja razširitve ali spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov.
9. Institucije izračunajo količnika iz odstavkov 7 in 8 za obdobje 15 zaporednih delovnih dni od prvega delovnega dne testiranja učinka razširitve ali spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov.
- Izbrano obdobje 15 zaporednih delovnih dni je reprezentativno za dejavnost trgovanja in varovanja pred tveganjem pod običajnimi tržnimi pogoji za portfelj pozicij, na katere vpliva razširitev ali sprememba uporabe alternativnih notranjih modelov. To obdobje je zajeto v obdobje devetih mesecev pred uradnim obvestilom ali zahtevo za dovoljenje pristojnemu organu iz člena 325az(7) Uredbe (EU) št. 575/2013.
10. Institucije izračunajo vrednosti tveganja Rn_i iz odstavka 4 za portfelj vseh pozicij, dodeljenih trgovalnim enotam, ki izpolnjujejo vse zahteve iz člena 325az(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 v trenutku uradnega obvestila ali zahteve za dovoljenje pristojnemu organu iz člena 325az(7) Uredbe (EU) št. 575/2013.

Člen 3

Nepomembne spremembe in nepomembne razširitve uporabe alternativnih notranjih modelov, za katere je potrebno uradno obvestilo z dodatnimi informacijami

1. Institucije nepomembne spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov razvrstijo kot spremembe, za katere je potrebno uradno obvestilo z dodatnimi informacijami, kot je navedeno v členu 1(2), točka (a), kadar te spremembe izpolnjujejo katerega koli od naslednjih pogojev:
- (a) izpolnjujejo katero koli od kvalitativnih meril iz dela II Priloge;
- (b) povzročijo spremembo katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz člena 2(4), ki se šteje za relevantno v skladu s členom 2(5), pri čemer je sprememba, kot se izračuna za prvi delovni dan testiranja učinka spremembe, enaka ali večja od 1 % v absolutnem smislu in ima za posledico kar koli od naslednjega:
- (i) povečanje vsote S_{IMA} iz člena 2(1), točka (b)(i), ki je enako ali večje od 10 % in manjše od 15 % v absolutnem smislu;
- (ii) zmanjšanje vsote S_{IMA} iz člena 2(1), točka (b)(i), ki je enako ali večje od 5 % in manjše od 10 % v absolutnem smislu;
- (iii) povečanje katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz člena 2(4), ki se šteje za relevantno v skladu s členom 2(5), pri čemer je povečanje enako ali večje od 15 % in manjše od 20 % v absolutnem smislu;

- (iv) zmanjšanje katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz člena 2(4), ki se šteje za relevantno v skladu s členom 2(5), pri čemer je zmanjšanje enako ali večje od 10 % in manjše od 15 % v absolutnem smislu.
2. Institucije nepomembne razširitve uporabe svojih alternativnih notranjih modelov razvrstijo kot razširitve, za katere je potrebno uradno obvestilo z dodatnimi informacijami, kot je navedeno v členu 1(2), točka (a), kadar te razširitve izpolnjujejo katerega koli od naslednjih pogojev:
- (a) izpolnjujejo katero koli od kvalitativnih meril iz dela II Priloge;
 - (b) povzročijo spremembo katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz člena 2(4), ki se šteje za relevantno v skladu s členom 2(5), pri čemer je sprememba, kot se izračuna za prvi delovni dan testiranja učinka razširitve, enaka ali večja od 1 % v absolutnem smislu in ima za posledico kar koli od naslednjega:
 - (i) spremembo vsote S_{IMA} iz člena 2(2), točka (b)(i), ki je enaka ali večja od 5 % in manjša od 10 % v absolutnem smislu;
 - (ii) spremembo katere koli vrednosti tveganja Rn_i iz člena 2(4), ki se šteje za relevantno v skladu s členom 2(5), pri čemer je sprememba enaka ali večja od 10 % in manjša od 15 % v absolutnem smislu.
3. Institucije uradno obvestijo svoje pristojne organe v skladu s členom 325az(7), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 575/2013 štiri tedne pred izvedbo nepomembne razširitve ali spremembe uporabe svojih alternativnih notranjih modelov.
4. Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b)(i) ali (b)(iii), izpolnjeni, institucije določijo učinek spremembe na uporabo svojih alternativnih notranjih modelov tako, da upoštevajo največje povečanje, v absolutnem smislu, količnikov iz člena 2(7) oziroma (8) v obdobju iz člena 2(9).
- Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b)(ii) ali (b)(iv), izpolnjeni, institucije določijo učinek spremembe na uporabo svojih alternativnih notranjih modelov tako, da upoštevajo največje zmanjšanje, v absolutnem smislu, količnikov iz člena 2(7) oziroma (8) v obdobju iz člena 2(9).
- Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 2, točka (b)(i) ali (b)(ii), izpolnjeni, institucije določijo učinek razširitve na uporabo svojih alternativnih notranjih modelov tako, da upoštevajo največjo spremembo, v absolutnem smislu, količnikov iz člena 2(7) oziroma (8) v obdobju iz člena 2(9).

POGLAVJE 2

POGOJI ZA OCENJEVANJE POMEMBNOSTI SPREMEMB PRI IZBIRI PODNIZA DEJAVNIKOV TVEGANJA, PRIMERNIH ZA MODELIRANJE, S STRANI INSTITUCIJE

Člen 4

Kategorije sprememb pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije

1. Institucije razvrstijo spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, iz člena 325bc(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 v eno od naslednjih kategorij:

- (a) pomembne spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije, opredeljene v skladu s členom 5(1) te uredbe, za katere je potrebno dovoljenje pristojnih organov;
 - (b) nepomembne spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, o katerih je treba uradno obvestiti pristojne organe.
2. Institucije razvrstijo spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije iz odstavka 1, točka (b), v eno od naslednjih podkategorij:
- (a) spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije, opredeljene v skladu s členom 6(1), za katere je potrebno uradno obvestilo z dodatnimi informacijami;
 - (b) spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije, za katere je potrebno uradno obvestilo z osnovnimi informacijami.

Člen 5

Pomembne spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije

1. Institucije razvrstijo spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije iz člena 325bc Uredbe (EU) št. 575/2013 kot pomembne v skladu s členom 4(1), točka (a), te uredbe, kadar imajo te spremembe za posledico oboje od naslednjega:
- (a) spremembo vrednosti tveganja Rn_1 iz člena 2(4), točka (a), ki je enaka ali večja od 1 % v absolutnem smislu, kot se izračuna za prvi delovni dan testiranja učinka spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije;
 - (b) kar koli od naslednjega:
 - (i) povečanje vsote S_{IMA} iz člena 2(1), točka (b)(i), ki je enako ali večje od 15 % v absolutnem smislu;
 - (ii) zmanjšanje vsote S_{IMA} iz člena 2(1), točka (b)(i), ki je enako ali večje od 10 % v absolutnem smislu;
 - (iii) povečanje vrednosti tveganja Rn_1 iz člena 2(4), točka (a), ki je enako ali večje od 20 % v absolutnem smislu;
 - (iv) zmanjšanje vrednosti tveganja Rn_1 iz člena 2(4), točka (a), ki je enako ali večje od 15 % v absolutnem smislu;
 - (v) zmanjšanje količnika iz odstavka 4, zaradi česar je izpolnjen naslednji pogoj:

$$R_{change} \leq 80\%$$

pri čemer je R_{change} količnik iz odstavka 4 ob izvedbi spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 institucije ne štejejo za pomembne spremembe pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, ki jih je zahteval njihov pristojni organ.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 institucije spremembe pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, ki izhajajo iz neizpolnjevanja zahteve iz člena 325bc(2), točka (a), Uredbe (EU) št. 575/2013, štejejo za nepomembne spremembe, za katere je potrebno uradno obvestilo z osnovnimi informacijami.
4. Za namene odstavka 1, točka (b)(v), institucije izračunajo količnik R_{change} v skladu z naslednjo formulo:

$$R_{change} = \frac{1}{15} \cdot \sum_{k=0}^{14} \frac{PES_{t+k}^{RC}}{PES_{t+k}^{FC}}$$

pri čemer institucije izračunajo PES_{t+k}^{RC} in PES_{t+k}^{FC} v skladu s členom 325bc(3) in (4) Uredbe (EU) št. 575/2013 in pri čemer je t prvi delovni dan testiranja učinka spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije, vsota pa se upošteva za obdobje 15 zaporednih delovnih dni iz člena 2(9) te uredbe.

5. Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b)(i) ali (b)(iii), izpolnjeni, institucije določijo učinek spremembe pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, tako, da upoštevajo največje povečanje, v absolutnem smislu, količnikov iz člena 2(7) oziroma (8) v obdobju iz člena 2(9).

Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b)(ii) ali (b)(iv), izpolnjeni, institucije določijo učinek spremembe pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, tako, da upoštevajo največje zmanjšanje, v absolutnem smislu, količnikov iz člena 2(7) oziroma (8) v obdobju iz člena 2(9).

Člen 6

Nepomembne spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije

1. Institucije nepomembne spremembe pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, razvrstijo kot spremembe, za katere je potrebno uradno obvestilo z dodatnimi informacijami, v skladu s členom 4(2), točka (a), kadar imajo za posledico vse naslednje:
 - (a) spremembo vrednosti tveganja Rn_1 iz člena 2(4), točka (a), ki je enaka ali večja od 1 % v absolutnem smislu, kot se izračuna za prvi delovni dan testiranja učinka spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije;
 - (b) kar koli od naslednjega:
 - (i) povečanje vsote S_{IMA} iz člena 2(2), točka (b)(i), ki je enako ali večje od 10 % in manjše od 15 % v absolutnem smislu;
 - (ii) zmanjšanje vsote S_{IMA} iz člena 2(2), točka (b)(i), ki je enako ali večje od 5 % in manjše od 10 % v absolutnem smislu;
 - (iii) povečanje vrednosti tveganja Rn_1 iz člena 2(4), točka (a), ki je enako ali večje od 15 % in manjše od 20 % v absolutnem smislu;
 - (iv) zmanjšanje vrednosti tveganja Rn_1 iz člena 2(4), točka (a), ki je enako ali večje od 10 % in manjše od 15 % v absolutnem smislu;
 - (a) R_{change} ne izpolnjuje merila iz člena 5(1), točka (b)(v).

2. Institucije uradno obvestijo svoje pristojne organe v skladu s členom 325az(7), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 575/2013 štiri tedne pred izvedbo nepomembne spremembe pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje.

Vendar institucije o vsaki spremembi pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, ki izhajajo iz neizpolnjevanja zahteve iz člena 325bc(2), točka (a), navedene uredbe, zagotovijo uradno obvestilo pred izvedbo take spremembe.

3. Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b)(i) ali (b)(iii), izpolnjeni, institucije določijo učinek spremembe pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, tako, da upoštevajo največje povečanje, v absolutnem smislu, količnikov iz člena 2(7) oziroma (8) v obdobju iz člena 2(9).

Za oceno, ali so pogoji iz odstavka 1, točka (b)(ii) ali (b)(iv), izpolnjeni, institucije določijo učinek spremembe pri svoji izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, tako, da upoštevajo največje zmanjšanje, v absolutnem smislu, količnikov iz člena 2(7) oziroma (8) v obdobju iz člena 2(9).

POGLAVJE 3

SPLOŠNE DOLOČBE ZA OCENJEVANJE POMEMBNOСТИ SPREMEMB IN RAZŠIRITEV UPORABE ALTERNATIVNIH NOTRANJNH MODELOV TER SPREMEMB PRI IZBIRI PODNIZA DEJAVNIKOV TVEGANJA, PRIMERNIH ZA MODELIRANJE, S STRANI INSTITUCIJE

Člen 7

Načela za razvrščanje sprememb in razširitev uporabe alternativnih notranjih modelov ter sprememb pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje

1. Institucije pri izračunu kvantitativnih učinkov v skladu s členom 2(1) in (2), členom 3(1) in (2), členom 5(1) in členom 6(1) uporabijo najnovejšo zasnovo in umeritev modela ter vhodne podatke, ki ustrezajo obdobju iz člena 2(9).

Zahteve glede izračuna se ne uporabljajo za razširitve in spremembe, ki nimajo neposrednega kvantitativnega učinka.

2. Pristojni organi obravnavajo več sprememb alternativnega notranjega modela, ki jih institucija predloži ločeno, kot eno samo razširitev ali spremembo modela, kadar so si take spremembe podobne po naravi ali so povezane, kar se tiče obsega. Pristojni organi obravnavajo skupine sprememb alternativnega notranjega modela, ki se predložijo kot ena sama razširitev ali sprememba modela, kot ločene razširitve ali spremembe modela, kadar si take spremembe modela niso podobne po naravi ali niso povezane, kar se tiče obsega.
3. V primeru dvoma glede kategorizacije iz člena 1 ali 4 institucije pristojnemu organu predložijo pojasnilo, v katerem utemeljijo svojo izbiro kategorije ali podkategorije in predstavijo možne alternative. Pristojni organ lahko spremeni kategorijo ali podkategorijo v zahtevi za dovoljenje iz člena 325az(7), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 575/2013 ali uradnem obvestilu iz člena 325az(7), drugi pododstavek, navedene uredbe.

Člen 8

Izvedba sprememb in razširitev uporabe alternativnih notranjih modelov ter sprememb pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje

1. Institucije, ki jim je bilo izdano dovoljenje za pomembno razširitev ali spremembo uporabe alternativnih notranjih modelov ali pomembno spremembo podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, iz člena 325az(7), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 575/2013, računajo svoje kapitalske zahteve na podlagi odobrene razširitve ali spremembe od datuma, določenega v dovoljenju.
2. V primeru zamude pri izvedbi razširitve ali spremembe uporabe alternativnih notranjih modelov ali spremembe podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, za katere je pristojni organ izdal dovoljenje iz člena 325az(7), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 575/2013, institucije brez nepotrebnega odlašanja:
 - (a) o taki zamudi uradno obvestijo svoj pristojni organ;
 - (b) svojemu pristojnemu organu predložijo načrt za pravočasno izvedbo odobrene razširitve ali spremembe, ki ga odobri pristojni organ.
3. Institucije, ki so svoj pristojni organ uradno obvestile o razširitvi ali spremembi in so se pozneje odločile, da take razširitve ali spremembe ne bodo izvedle, o tem brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestijo svoj pristojni organ.

Člen 9

Dokumentacija o razširitvah in spremembah uporabe alternativnih notranjih modelov ter spremembah pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije

1. Kadar institucije zaprosijo pristojni organ za dovoljenje iz člena 325az(7), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 575/2013, svojemu pristojnemu organu predložijo vso naslednjo dokumentacijo:
 - (a) opis razširitve ali spremembe uporabe alternativnih notranjih modelov ali spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, ter opis utemeljitve in cilja te razširitve ali spremembe;
 - (b) datum izvedbe take razširitve ali spremembe;
 - (c) trgovalne enote, na katere vpliva razširitev ali sprememba uporabe alternativnega notranjega modela ali sprememba pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije, vključno z informacijami o obsegu trgovanja teh enot;
 - (d) tehnične in postopkovne dokumente;
 - (e) poročila o neodvisnem pregledu ali validaciji institucij;
 - (f) potrditev, da je pristojni organ institucije prek postopkov odobritve institucije odobril razširitev ali spremembo uporabe alternativnega notranjega modela ali spremembo pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije, in datum te odobritve;
 - (g) kadar je ustrezno, kar koli od naslednjega, ki je relevantno, skupaj z utemeljitvijo reprezentativnosti obdobja 15 zaporednih delovnih dni, izbranega za kvantitativni učinek:

- (i) kvantitativni učinek razširitve ali spremembe uporabe alternativnega notranjega modela na vsoto iz člena 2(1), točka (b)(i);
 - (ii) kvantitativni učinek razširitve ali spremembe uporabe alternativnega notranjega modela na ustrezne vrednosti tveganja Rn_i iz člena 2(4);
 - (iii) kvantitativni učinek spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, na vsoto iz člena 2(1), točka (b)(i);
 - (iv) kvantitativni učinek spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, na vrednost tveganja Rn_1 iz člena 2(4), točka (a);
 - (v) količnik R_{change} iz člena 5(4);
 - (h) informacije o morebitnem vplivu na trgovalne enote, ki ne izpolnjujejo vseh zahtev iz člena 325az(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, kadar institucija zaprosi svoj pristojni organ za dovoljenje iz člena 325az(7), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 575/2013 ali uradno obvesti svoj pristojni organ v skladu s členom 325az(7), drugi pododstavek, navedene uredbe, vključno z oceno kvantitativnega učinka na ustrezne vrednosti tveganja Rn_i iz člena 2(4) te uredbe.
 - (i) evidence o trenutni in prejšnji številki različice zadevnih alternativnih notranjih modelov institucije.
2. Za nepomembne razširitve ali spremembe, za katere je potrebno uradno obvestilo z dodatnimi informacijami, iz člena 1(2), točka (a), in člena 4(2), točka (a), institucije skupaj z uradnim obvestilom predložijo vso dokumentacijo iz odstavka 1, točke (a) do (i), tega člena.
 3. Za nepomembne razširitve ali spremembe, za katere je potrebno uradno obvestilo z osnovnimi informacijami, iz člena 1(2), točka (a), in člena 4(2), točka (a), institucije skupaj z uradnim obvestilom predložijo vso dokumentacijo iz odstavka 1, točke (a), (b) in (c) ter točke (f) do (i), tega člena.
 4. Poročila o neodvisnem pregledu ali validaciji institucij iz odstavka 1, točka (e), tega člena vsebujejo vse naslednje:
 - (a) preverjanje ocene pomembnosti in reprezentativnosti obdobja 15 zaporednih delovnih dni, ki se uporablja;
 - (b) kritični pregled značilnosti razširitve ali spremembe uporabe alternativnega notranjega modela ali spremembe pri izbiri podniza dejavnikov tveganja, primernih za modeliranje, s strani institucije, opravljen v skladu s členom 325bi(2) in členom 325bj Uredbe (EU) št. 575/2013;
 - (c) načrt za pravočasno izvedbo potrebnih popravnih ukrepov, predlaganih v okviru postopka neodvisnega pregleda ali validacije.

Člen 10

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 3.7.2025

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN